

P R O T O K O L L

fra

møte i Omsetningsrådet

onsdag 1. juni 2011 kl. 09.00

(Møte nr. 4/2011)

Møtet ble satt kl. 09.00 og hevet kl 12.00.

Til stede:	Ottar Befring, Vibeke Andersen, Nils T. Bjørke, Ann Merete Furuberg, Trond Reierstad, Sveinung Svebestad, Sigrid Helland, Kjell Mjaatvedt, Marthe Bay Haugen, Bjørn-Ole Juul-Hansen
Forfall:	Einar Enger (varamedlem Olav Håkon Ulfsnes kunne heller ikke møte)
Fra SLF:	Jørn Rolfsen, Nina Strømnes Rodem, Guro Vasdal, Lise Wirstad Dynna, Hilde-Kari Skarstein, Elsebeth Hoel, Øyvind Breen og Anders Leine

Saksliste:

Godkjenning av innkalling og saksliste.....	2
Godkjenning av protokoll fra møtet 4. mai 011	2
29/11 Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2011.....	3
30/11 Egg - Leveranse av overskuddsegg til Nortura eggprodukter - pristillegg og oppgave fra Toten eggpakkeri	6
31/11 Kjøtt og egg - Omsetningsavgift 2. halvår 2011	9
32/11 Kjøtt - Forslag til endring i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt	14
33/11 Kjøtt - satser for markedsregulering kjøtt 2011	16
34/11 Kjøtt - Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget over jordbruksavtalen til reguleringsanlegg på Løren i Oslo	21
35/11 Melk - Revidert budsjett for reguleringskostnader og forslag til omsetningsavgift 2. halvår 2011	27
36/11 Korn - Fastsettelse av maksimalsats for omsetningsavgift 2011/2012	32
37/11 Korn - Klage på markedsregulators vedtak om avsetningstiltak	37
38/11 Jordbruksoppgjøret 2011 - Saker som vedrører Omsetningsrådet.....	42
39/11 Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2011.....	45
40/11 Omsetningsrådets sammensetning 2010-2013 - fratredelse av halve rådet etter to år basert på loddtrekning	46
41/11 Endring av representasjon fra Norske Felleskjøp	48
Delegerte saker og referatsaker	49

Innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble enstemmig godkjent.

Protokoll fra møtet 4. mai 2011

Protokollen fra møtet 4. mai 2011 ble enstemmig godkjent.

Omsetningsrådets årsmelding og regnskap for 2010 ble delt ut på møtet

Sak nr.: 29/11	Sektor: Egg	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 29/11 Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2011	Saks nr. (DL): 201009737- 31/514.3

Beskrivelse: Nortura SA har i brev av 18.05.2011 foreslått satser for markedsregulerende tiltak for 1. halvår 2011. Endring av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen for egg, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, § 2, med hjemmel i lov av 10. juni 1936 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 11 jf. Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3.

Vedlegg: Brev fra Nortura SA av 18.05.2011.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Det fastsettes følgende satser for markedsreguleringen av egg for 1. halvår 2011:

Paragraf i retningslinjene	Reguleringstiltak og varegruppe	Satser i øre per kg 1. halvår 2011
§ 2-2	<i>Kjølelagring</i>	
	Egg	7,4
	Heleggpulver	8,1
§ 2-2	<i>Fryselagring</i>	
	Heleggmasse	21,8
	Eggehvite	19,6
§ 2-7	<i>Eksportlevering</i>	
	For eksportleveranser av egg, heleggmasse, heleggpulver og eggehvite skal det utbetales en fast kompensasjon per kg for kostnader tilknyttet kapitalbinding på 2,53 promille av faktisk oppnådd eksportpris.	

Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2011

Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren 1. halvår 2011 er det ikke lagt opp til prinsipielle endringer i forutsetningen for satsene i forhold til de foregående periodene. Endring av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura SA har i satsberegningene for 1. halvår 2011 benyttet følgende engrospriser:

Egg	kr 17,66	(17,31)
Heleggmasse	kr 30,80	(30,27)
Heleggpulver	kr 105,25	(103,70)
Eggehvite	kr 24,33	(23,81)

Priser for 2. halvår 2010 i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Statens landbruksforvaltning per halvår på basis av en sammenveining av NIBOR 3-mnd effektiv rente pluss tilleggsmargin på 0,35 prosent p.a. SLF har fastsatt renten for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være på 3,04 prosent p.a. i 1. halvår 2011. For 2. halvår 2010 var rentesatsen på 2,91 prosent p.a.

Kjøle- og fryselagring

Faste satser for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring og svinn inklusive håndtering.

Kostnadene ved lagring for 1. halvår 2011 er noe lavere sammenlignet med 2. halvår 2010. Lagringskostnaden er satt til 6,3 øre per kg per uke, mot 7,3 øre per kg per uke i foregående periode.

Sammenlignet med satsene for kjølelagring og fryselagring i 2. halvår 2010 er det foreslått en liten økning i satsene sammenlignet med foregående periode.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke:

Egg	7,4 øre pr. kg
Heleggpulver	8,1 øre pr. kg

Fryselagring per måned:

Heleggmasse	21,8 øre pr. kg
Eggehvite	19,6 øre pr. kg

Eksportlevering av egg og eggprodukter

Etter retningslinjenes § 2-7 skal det i tillegg til eksporttapet gis kompensasjon tilsvarende en fast sats per kg til dekning av kapitalbinding, svinn og risiko. Som følge av renteendringen endres denne satsen til 2,53 promille av faktisk oppnådd eksportpris. Satsen for 2. halvår 2010 var på 2,43 promille.

	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011
	1. h. år	2. h. år	1. h. år	2. h. år	1. h. år	2. h. år	1. h. år	2. h. år	1. h. år	2. h. år	1.h. år	2.h. år	1.h. år*
Kjølelagring egg	8,7	8,8	8,9	9,0	9,4	11,6	11,9	11,1	10,0	9,8	8,2	7,3	7,4
Kjølelagring heleggpulver	6,4	6,7	7,2	8,1	9,8	11,5	12,8	15,5	8,1	6,3	6,9	7,8	8,1
Fryselagring eggehvite	17,0	17,3	17,7	18,7	20,2	21,8	23,3	25,0	19,4	17,7	18,4	19,2	19,6
Fryselagring heleggmasse	18,5	18,9	19,4	20,7	22,8	25,0	26,8	28,8	21,3	19,0	19,8	20,8	21,8
Rente	2,60	2,80	3,11	3,66	4,72	5,73	6,52	7,03	3,33	2,27	2,58	2,91	3,04

*Forslag til vedtak

Satsene er oppgitt i øre per kg, med unntak av rentesatsen som er i prosent p.a.

SLFs vurdering

Statens landbruksforvaltning anbefaler at Norturas forslag vedtas som satser i markedsreguleringen for egg 1. halvår 2011.

Sak nr.: 30/11	Sektor: Egg	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 30/11 Egg - Leveranse av overskuddsegg til Nortura eggprodukter - pristillegg og oppgave fra Toten eggpakkeri	Saks nr. (DL): 201102968-5/443

Beskrivelse: Toten Eggpakkeri søker i brev av 1. februar 2011 om pristillegg for 133 245 kg overskuddsegg levert til Nortura Eggprodukter i annet halvår 2010. Oppgaven er attestert av revisor. Det søkes også om godkjenning av oppgave for 1. halvår, men denne avvises basert på foreldelse.

Hjemmel: Forskrift 2008-10-22 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 5-4-2.
Forskrift om omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer av 1. juli 2007 §3.

Vedlegg: Brev fra Toten Eggpakkeri av 1. februar 2011 – oppgave 1. halvår 2010
Brev fra Toten Eggpakkeri av 1. februar 2011 – oppgave 2. halvår 2010

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

- Vedtak:
1. Oppgaven over leveranser fra Toten Eggpakkeri til Nortura Eggprodukter på 133 245 kg for 2. halvår 2010 godkjennes. Leveransene gir rett til et pristillegg på 0,80 kr per kg, som utbetales av Nortura SA.
 2. Oppgaven over leveranser fra Toten Eggpakkeri til Nortura Eggprodukter på 44 634 kg for 1. halvår 2010 avslås, på bakgrunn av at søknaden må fremmes innen to måneder etter det aktuelle halvår.

Leveranse av overskuddsegg til Nortura eggprodukter - pristillegg og oppgave fra Toten eggpakkeri

Bakgrunn for ordningen

I følge § 3 i forskrift om omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer av 1. juli 2007 står det at mottaksplikten fra uavhengige pakkerier inntreer når det er overskudd i markedet, og når markedsregulator har avsetningsmuligheter, inkl. reguleringseksport, for varen. Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, fastsatt 22. oktober 2008, gir godkjente eggpakkerier adgang til å inngå avtale med markedsregulator om rett til leveranser av overskuddsegg når det er overskudd i markedet.

Av denne leveransen av overskuddsegg skal det utbetales et pristillegg av Nortura for leveranser utover et kvantum tilsvarende 5 % av det enkelte pakkeris totale innveining. 5 % er det som normalt frasorteres på grunn av små egg i oppverpingstida, og er således ikke en vare som kan omsettes som en konsumvare. Kvantumet med rett til pristillegg skal fastsettes av Omsetningsrådet etterskuddsvis for hvert halvår etter søknad fra det enkelte pakkeri. Søknaden må inneholde kvantum, hvor det er levert og til hvilken pris.

Det er en forutsetning at andre avsetningskanaler skal være utnyttet før en påberoper seg markedsregulators doble mottaksplikt, og derfor skal størrelsen på leveranser til andre eggproduktfabrikker enn markedsregulators kontrolleres.

Bakgrunn for pristilskudd

Etter forskriften skal Omsetningsrådet kun fastsette kvantumet som gir grunnlag for pristillegg. Det har også vært praktisert at pristillegget blir godkjent av Omsetningsrådet, tidligere Omsetningsrådets Arbeidsutvalg, etter forslag fra Nortura. Nortura har definert pristillegget som forskjellen i verdi av sorteringsresultatet i oppverpingsperioden og verpeperioden, og i 2006 ble denne forskjellen beregnet til 0,80 øre.

Endringer i verpekurven er svært langsiktige, og på tross av at hønene starter oppverpingen nærmere en uke senere nå enn for noen år siden, så kommer de raskere i oppverping. Dermed har eggmengden vært tilnærmet uendret over år de første ukene.

Samtidig har det ikke vært strukturelle endringer i prissystemet i de siste årene, og Nortura foreslår derfor å opprettholde pristillegget for 2. halvår 2010 på 0,80 øre per kg egg.

Søknad om pristillegg for overskuddsegg levert av Toten Eggpakkeri

Toten Eggpakkeri søker i brev av 1. februar 2011 om pristillegg for overskuddsegg levert til Nortura Eggprodukter i annet halvår 2010.

Totalt innveid 2. halvår 2010	591 094 kg
5 % av innveid kvantum	29 555 kg
Leverert til Nortura Eggprodukter	162 800 kg
Minus levert til andre eggproduktfabrikker	0 kg
Manglende oppfylling av 5 % kravet	29 555 kg
Kvantum med pristillegg	133 245 kg

Tabellen viser total innveid mengde av egg 2. halvår 2010, samt 5 % av innveid mengde samme periode. Tabellen viser det kvantum som er levert til Toten Eggpakkeri og Nortura Eggprodukter AS, samt kvantum som det beregnes pristillegg for.

Statens landbruksforvaltning har foretatt kontroll av oppgavene ved å sammenligne oppgaven med innrapporterte kvantum til Statens Landbruksforvaltning (kvantum innveid på eggpakkeriet), Nortura Eggprodukter (kvantum mottatt fra Toten Eggpakkeri AS) og Eggprodukter AS (leveranser til andre eggproduktfabrikker). Kontrollen viste at det er god overensstemmelse med tallgrunnlaget i søknaden.

SLF finner at grunnlaget for søknaden er i hht. forskrift og anbefaler at søknaden godkjennes.

Toten Eggpakkeri søker også i brev av 01.02.2011 om pristillegg for 44 634 kg levert til Nortura Eggprodukter i første halvår 2010. Denne søknaden er foreldet, jf. forskrift 2008-10-22 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 5-4-2, som sier at søknaden må fremmes innen 2 måneder etter det aktuelle halvår. SLF anbefaler at denne søknaden avslås.

Sak nr.: 31/11	Sektor: Kjøtt og egg	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 31/11 Kjøtt og egg - Omsetningsavgift 2. halvår 2011	Saks nr. (DL): 200917239- 15/514.3

Beskrivelse: Nortura foreslår i brev av 3. mai 2011 satser for omsetningsavgift for 2. halvår 2011. Satsene fastsettes av Omsetningsrådet innenfor maksimalsatser fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Gjeldende maksimalsatser (2010/2011) er kr 2,00 per kg for storfe og gris og kr 2,50 per kg for sau/lam.

Hjemmel: Forskrift 1999-06-29 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk, § 1.

Vedlegg: Brev fra Nortura av 03.05.2011.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Satsene for omsetningsavgiftene for kjøtt i 2011 endres i 2. halvår, og fastsettes som følger:

For storfe:

Fra 01.08.2011 kr 1,30 per kg

Fra 31.10.2011 kr 0,50 per kg

For lam:

Fra 19.09.2011 kr 1,60 per kg

For gris:

Fra 04.07.2011 kr 1,00 per kg

Kjøtt og egg - Omsetningsavgift 2. halvår 2011

Nortura foreslår i brev av 3. mai 2011 satser for omsetningsavgift for 2. halvår 2011. De foreslåtte satsene er noe lavere enn de vedtatte satsene fra desember 2010.

Markedssituasjonen

Storfe

Ved inngangen til året var det 950 tonn storfekjøtt på reguleringslager, og to uker før påske var hele lageret av helt slakt solgt ut. Det ligger fremdeles 100 tonn med 14 % (kjøttdeigråstoff) på reguleringslager, som vil bli forsøkt solgt før sommeren.

I prognosen fra januar ble det prognosert et underskudd for året 2011 på 3 500 tonn. Det ble derfor vedtatt å administrere tollnedsettelse fra 14. mars, med nye vurderinger hver 5-6 uke. Det forventes at det er behov for import gjennom hele sommeren.

I justert budsjett for markedsreguleringen er det prognosert at lagernivået på høsten 2011 vil være på om lag 800 tonn storfe. Dette vil bidra til å dekke markedet på starten av 2012. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for storfe er på kr 48,70 pr. kg i første halvår 2011.

Gris

Prognosen fra mai for 2011 viser nå et overskudd på 1 400 tonn, mot et forventet overskudd på hele 4 100 tonn da satsene for omsetningsavgift ble satt i desember 2010. Dette inkluderer en kvoteimport på 2 100 tonn, og det er noe usikkert om alt dette vil bli importert i inneværende år. Lavere import vil bidra til en noe bedret markedsbalanse.

Det ligger nå 500 tonn på reguleringslager og det ventes at dette kan stige ytterligere etter påske. Eksportbehovet forventes å være noe lavere enn budsjettet i fjor høst, og det budsjetteres nå et eksportkvantum på 1 500 tonn (halvparten av opprinnelig budsjett). Det legges det opp til et avvik fra målpris i avtaleåret 2010/2011 på om lag 5 øre.

Lam

For lam prognoseres det i mai-prognosen en underdekning på 900 tonn. Prognosen fra mai tar utgangspunkt i at både tilførsler og engrossalg er på samme nivå som fjoråret, og med en import på 1 350 tonn gir dette en underdekning i markedet. Det ligger kun 40 tonn på reguleringslager.

Det ble åpnet for administrative tollnedsettelse for lam fra 1. mai 2011 for å dekke underskuddet etter påske. Dette er en tid hvor det slaktes svært lite, og det er vanskelig å dekke etterspørselen uten lam på lager.

Det var en betydelig vekst i engrossalget i 2010, og det legges det opp til et avvik fra målpris i avtaleåret 2010/2011 på om lag 60 øre.

Egg

Prognosen for egg viser et overskudd på 1 100 tonn egg, og regulering i form av eksport og førtidsslakting av verpehøner.

Reguleringskostnader 2011 - kjøtt

Med bakgrunn i revidert markedsprognose for 2011, regner Nortura med at reguleringskostnadene for kjøtt i 2011 vil beløpe seg til om lag 74 mill. kroner. Dette er 46 mill. kroner lavere enn det en antok da omsetningsavgift for 2011 ble fastsatt i desember 2010. Redusert behov for eksport og reguleringslagring av gris, samt redusert behov for reguleringslagring av lam er hovedårsakene til denne reduksjonen.

Kostnadene på 74 mill. kroner fordeler seg med anslagsvis 15 mill. kroner på storfe, 4 mill. kroner på lam og 55 mill. kroner på gris (alle kostnader knyttet til reguleringseksport tilhører gris).

Ved inngangen av 2011 var fondets størrelse 188 mill. kroner. Dette betyr at fondet i løpet av 2010 ble 69 mill. kroner mindre, da reserven ved inngangen av 2010 var 256 mill. kroner. Dette er en lavere fondsstørrelse enn ønskelig.

Reguleringskostnader 2011 – egg

Grunnlaget for fastsettingen av omsetningsavgiften for 2011 var et prognosert overskudd på 1 800 tonn egg. Dette betyr at behovet for førtidsslakting er redusert i forhold til forventet. Prognosen viser dermed at det ikke er behov for å øke de budsjetterte kostnadene til markedsregulering.

Ved inngangen av 2011 var fondets størrelse 11,6 mill. kroner. Budsjettet som er grunnlaget for omsetningsavgiften på kr 1,10 pr kg egg gir et utgående fond for 2011 på 25 mill. kroner. Redusert førtidsslakting gir en innsparing på minst 4 mill. kroner, og utgående fond kan dermed budsjetteres til 29 mill. kroner.

På bakgrunn av dette foreslås en videreføring av gjeldende omsetningsavgift på egg.

Forslag til satser for 2. halvår 2011

Nortura foreslår en liten reduksjon i satsene i forhold til de satsene som ble foreslått i desember 2010. Effekten av forslaget er en overdekning på henholdsvis 20 mill. kroner for storfe, 4 mill. kroner for lam og 42 mill. kroner for gris. Totalt gir dette en overdekning i fondet på 64 mill. kroner, og utgående reserve i fondet beregnes til 251 mill. kroner.

Følgende satser for omsetningsavgiften i 2. halvår 2011 foreslås:

	03/01-11	24/01-11	04/07-11	01/08-11	19/09-11	31/10-11
Storfe	0,70			1,30		0,50
Lam	1,80	1,00			1,60	
Sau	0,70					
Gris	1,40		1,00			
Purke/råne	0,50					
Egg	1,10					

Tabellen under viser utviklingen av fondet fra 2008. Når det gjelder 2011, viser tabellen også budsjettet som var utgangspunkt ved fastsetting av satser i desember 2010.

KJØTT	Beh. OR	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Budsjett 2011 des. 2010	Budsjett 2011 revidert
Fond 1.1		348 381	321 606	256 379	187 000	187 000
Omsetningsavgift		111 667	134 539	176 055	277 000	254 000
Renteinntgang fondet		19 300	6 400	5 059	6 000	6 000
Annet				455		
Sum inntekter		130 967	140 939	181 569	283 000	260 000
Administrasjon	03.12.2010	12 142	11 456	11 606	12 500	11 900
Avsetningstiltak		23 961	59 367	118 699	107 500	62 100
Faglige tiltak/opplysning	03.12.2010	118 214	132 936	117 595	120 000	120 000
Sekretariatet	03.12.2010	2 370	2 445	2 403	2 000	2 000
Sum utgifter		156 687	206 204	250 303	242 000	196 000
Fondsendring		-25 720	-65 265	-68 734	41 000	64 000
FOND 31.12		321 606	256 341	187 645	228 000	251 000

Tabellen gjengir Norturas budsjettoppsett. Det kan være mindre, men ubetydelige avvik mellom SLFs tall og de som er gjengitt i tabellen.

SLFs vurdering

Bakgrunnen for Norturas forslag til nye satser for omsetningsavgift er at budsjettet for reguleringskostnader for kjøtt i 2011 er nedjustert med om lag 46 mill. kroner i tråd med oppdaterte markedsprognoser. De reduserte reguleringskostnadene forventes dermed å gi en økt inntekt på 64 mill. kroner til fondet på tross av en liten reduksjon i satsene.

Fondet for omsetningsavgift på kjøtt ble redusert til 188 mill. kroner i løpet av 2010 grunnet et ønske om å holde satsene så lave som mulig, særlig av hensyn til den vanskelige økonomiske situasjonen hos mange griseprodusenter. I løpet av 2011 forventes det derimot at fondet vil øke med 64 mill. kroner til om lag 251 mill. kroner ved utgangen av året. Det har vært et mål å holde fondsstørrelsen på om lag 250 mill. kr. I sak 84/2010 om etablering av trekkrettighet for markedsregulering av kjøtt vedtok Omsetningsrådet følgende: ”I løpet av to-års perioden skal en ta sikte på å bygge fondet opp til minimum 250 mill. kroner. På sikt bør fondet bygges til det nivået som samlet sett gir den rimeligste finansieringen for primærprodusentene. Med dagens forutsetninger tilsier det et fond på 300-350 mill. kroner.” SLF konstaterer at forslag til satser følger opp dette vedtaket.

Forslaget til nye satser innebærer en nødvendig justering i forhold til opprinnelig budsjett for fondet for omsetningsavgift på kjøtt for 2011. SLF har ingen ytterligere merknader

vedrørende fondets størrelse eller fordeling på kjøttslagene, og anbefaler at forslaget til satser for 2. halvår vedtas.

Forslaget innebærer at satsene for sau og purke/råne videreføres med hhv. kr 0,70 og kr 0,50 pr. kg.

Det forventes et lavere overskudd av egg en opprinnelig beregnet, og behovet for førtidsslakting er redusert. Dette vil gi 4 mill. kroner økning i fondet for omsetningsavgift på egg i forhold til budsjett. Av hensyn til betydelig usikkerhet i markedet knyttet til omstillingen fra 2012, foreslår Nortura en videreføring av gjeldende avgift på kr 1,10 pr. kg egg. SLF har ingen merknader til dette.

Sak nr.: 32/11	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 32/11 Kjøtt - Forslag til endring i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt	Saks nr. (DL): 200919477- 18/514.4

Beskrivelse: Endring av retningslinjer for markedsregulering av kjøtt § 4

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 11 og forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Vedlegg:

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak:

1. I retningslinjer for markedsregulering av kjøtt godkjent av Omsetningsrådet 31.03.2011 § 4 inntas følgende bestemmelser som henholdsvis andre, tredje og fjerde ledd:

Så lenge fondet for omsetningsavgift på kjøtt har disponible midler kan markedsregulator få overført a konto midler til å dekke de løpende kostnadene ved markedsreguleringen. Slike a konto overføringer skal renteberegnes fra den dag de er foretatt.

Markedsregulator kan renteberegne tilgodehavende med en rentesats fastsatt av Statens landbruksforvaltning fra utløpet av den måned tiltaket er gjennomført og inntil betaling skjer. Tilgodehavende eksporttap kan renteberegnes på samme måte fra og med den 16. i den måneden eksporten er gjennomført.

Rentesatsen fastsettes av Statens landbruksforvaltning per halvår på basis av effektiv NIBOR 3-md. med tillegg av 0,35 prosentpoeng.

2. Endringen trer i kraft 01.06.2011

Forslag til endring i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt

Nye retningslinjer for markedsregulering av kjøtt ble vedtatt i Omsetningsrådet den 31.03.2011. SLF har nå oppdaget at retningslinjens § 4 annet, tredje og fjerde ledd ved en inkurie er falt ut i vedtaket.

Da utkastet til retningslinjer for markedsregulering av kjøtt ble sendt på høring den 02.12.2009, fremsto § 4 fullstendig, med de ovenfor nevnte bestemmelser. Det kom inn 12 høringsinnspill til nye retningslinjer. Vedrørende § 4 kom det kun inn mindre forslag til endringer, og alle disse ble vurdert/behandlet i innstillingen den 31.03.2011. Forslagene gjaldt kun første ledd i § 4, som ble vedtatt 31.03.2011.

SLF fremmer derfor forslag om å legge til de tre siste leddene i retningslinjens § 4, slik de ble fremmet i høringsutkastet. Rentepåslaget i siste ledd i § 4, som på høringstidspunktet var 0,2 prosentpoeng, ble oppjustert til 0,35 prosentpoeng av Omsetningsrådet i sak 85/10 av 03.12.2010. Dette er innarbeidet i forslaget.

Sak nr.: 33/11	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 33/11 Kjøtt - satser for markedsregulering kjøtt 2011	Saks nr. (DL): 201010437- 3/514.4

Beskrivelse: Nortura SA har foreslått satser for markedsregulerende tiltak for kjøtt for 2011.

Hjemmel: Retningslinjer for markedsreguleringen av kjøtt fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011 og forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3.

Vedlegg: Brev fra Nortura SA av 09.05.2011.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Det fastsettes følgende satser for markedsregulering i kjøttsektoren for 2011:

Innfrysing

Rund vare

Innfrysing	54,9 øre pr. kg
Håndteringskostnader ved fryseriene	82,2 øre pr. kg
Emballering	55,5 øre pr. kg
Svinn 1,1 %	47,8 øre pr. kg

Sum	240,4 øre pr. kg
-----	------------------

Skåret vare

Håndteringskostnader ved fryseriene	82,2 øre pr. kg
Svinn 0,1 %	4,3 øre pr. kg

Sum	86,5 øre pr. kg
-----	-----------------

Overføringer mellom fryselager

Håndteringskostnader ved fryseriene	82,2 øre pr. kg
-------------------------------------	-----------------

Fryselagring

Fryselagring	34 øre pr. kg
--------------	---------------

Pallehold (1. halvår 2011)	262 080 kr
----------------------------	------------

Omsetning fryselagret vare**Leveranser gjennom hall**

Levering av helt slakt i Sør-Norge	84 øre pr. kg
Levering av helt slakt i Nord-Norge	137 øre pr. kg
Levering av skåret vare i Sør-Norge	44 øre pr. kg
Levering av skåret vare i Nord-Norge	97 øre pr. kg

Direkte leveranser

Levering av helt slakt i Sør-Norge	25 øre pr. kg
Levering av helt slakt i Nord-Norge	35 øre pr. kg
Levering av skåret vare i Sør-Norge	25 øre pr. kg
Levering av skåret vare i Nord-Norge	35 øre pr. kg

Kjøtt - satser for markedsregulering kjøtt 2011

Nortura søker i brev av 09.05.2011 om justering av satsene for markedsregulering av kjøtt for kalenderåret 2011.

Innfrysningsgodtgjørelse

Innfrysningsgodtgjørelse gjelder bare for helt slakt og skal dekke nedlegging i pall, transport inn i innfrysingsrom, innfrysing og plassering på fryselager. Markedsregulator foreslår at innfrysningsgodtgjørelsen økes med 1,2 øre pr. kg til 54,9 øre pr. kg. Økningen skyldes i hovedsak økte lønnskostnader.

Håndteringsgodtgjørelse

Håndteringsgodtgjørelsen skal dekke kostnader ved arbeid og administrasjon av reguleringslagret kjøtt. Dette omfatter transport mellom bil og fryselager, veiing av pallene ved innlegg og uttak og administrasjon (papir- og oppfølgingsarbeid inkl. lagertelling). Med utgangspunkt i markedsreguleringsbudsjettet som bygger på Norturas siste prognose for 2011 (fra mai 2011) søkes det om en godtgjørelse på 82,2 øre pr. kg. Dette er en økning på 2,1 øre pr. kg i forhold til gjeldende sats.

Sats for emballering

Emballeringsgodtgjørelsen, som gjelder bare for helt slakt, skal dekke innkjøpskostnader pr. ”innfrysingsenhet” og arbeidskostnader knyttet til emballeringen. Markedsregulator søker om en godtgjørelse på 55,5 øre pr. kg. Dette innebærer en økning på 0,2 øre pr. kg i forhold til gjeldende sats.

Svinngodtgjørelse

Markedsregulator har gjennomgått svinprosentene på lagrene og foreslår at prosentsatsen på helt slakt reduseres med 0,2 % til 1,1 % og satsen for skåret vare holdes uendret på 0,1 %. Svinngodtgjørelse pr. kg framkommer ved å benytte de vedtatte prosentsatsene av foregående års gjennomsnittspris pr. kg kjøtt på reguleringslager. Gjennomsnittsverdien på reguleringslageret i 2010 var på kr 43,44 pr. kg. Beregnet svinngodtgjørelse blir dermed følgende:

Helt slakt 1,1 % av kr 43,44 pr. kg = kr 0,478 pr. kg

Skåret/stykket kjøtt 0,1 % av kr 43,44 pr. kg = kr 0,043 pr. kg

Lagringsgodtgjørelse

Markedsregulator foreslår at lagringskostnadene økes med 1 øre pr. kg til 34 øre pr. kg. Økningen skyldes lønns- og konsumprisøkning på øvrige kostnader. Konsumprisindeksen for elektrisk strøm er på samme nivå som i 2010.

Rente for kapitalbinding i markedsreguleringen

Statens landbruksforvaltning (SLF) har fastsatt renten for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 3,36 % p.a. i 1. halvår 2011. Rentenivået er økt med 0,46 prosentpoeng sammenliknet med 1. halvår 2010, og økt med 0,37 prosentpoeng sammenliknet med 2. halvår 2010. Renten i markedsreguleringen for 1. halvår 2011 er

fastsatt på basis av en sammenveining av NIBOR 3-måneders effektiv rente første halvår 2011 og renter på andre finansieringskilder, samt en tilleggsmargin på 0,35 prosentpoeng som ble fastsatt av OR 03.12.2010.

Kompensasjon for pallehold

Markedsregulator har bedt om at kompensasjon for pallehold blir gitt for dekning av kapitalbinding av 12 000 paller til en innkjøpspris på kr 1 300 pr. palle, og med den rente som er lagt til grunn for kapitalbinding i øvrige satser i markedsreguleringen. Beregningen er basert på høyeste antall paller på reguleringslager i gjennomsnitt for de tre foregående årene (2008, 2009 og 2010). Det forutsettes at samme antall paller benyttes ved beregning av kapitalbinding i 2. halvår, med en eventuell endring av rentesats. Palleholdgodtgjørelsen blir etter dette for 1. halvår 2011:

$$(12\ 000\ \text{paller} * \text{kr } 1\ 300\ \text{pr. pall} * 3,36\ \%) / 2 = 262\ 080\ \text{kr}$$

Omsetningsgodtgjørelse

Satsene skal dekke omsetningskostnadene som påløper varen ved klargjøring for salg til endelig kjøper. Aktuelle arbeidsoppgaver før varen kan selges er mottak fra fryselager, fjerning av emballasje, veiing av stykker, fakturering og rentekostnad inntil betaling for varen er mottatt. Satsene har stått uendret siden 1997. Markedsregulator viser til at satsene burde vært inflasjonsjustert, og har derfor startet en kartlegging av kostnadene. Dette har tatt mer tid enn forutsatt og markedsregulator vil komme tilbake med nytt beregningsoppsett. Det foreslås at eksisterende satser også gjelder for 2011.

Oversikt over satser og enhetspriser for markedsregulering, kjøtt 2009-2011:

	2009	2010	2011
<u>Innfrysing (øre pr. kg)</u>			
Rund vare			
Innfrysing	50,2	53,7	54,9
Håndteringskostnader ved fryseriene	79,5	80,1	82,2
Emballering	56,7	55,3	55,5
Svinn 1,1 %	33,8	44,6	47,8
Sum	220,2	233,7	240,4
Skåret vare			
Håndteringskostnader ved fryseriene	79,5	80,1	82,2
Svinn 0,1 %	3,1	4,1	4,3
Sum	82,6	84,2	86,5
<u>Overføringer mellom fryselager (øre pr. kg)</u>			
Håndteringskostnader ved fryseriene	79,5	80,1	80,1

Fryselagring

Fryselagring (øre pr. kg)	30	33	34
Rente pr. 1. halvår (%)	4,27	2,90	3,36
Rente pr. 2. halvår (%)	2,66	2,91	----
Pallehold 1. halvår (kr)	444 080	226 200	262 080
Pallehold 2. halvår (kr)	276 642	233 220	----

Omsetning fryselagret vare (øre pr. kg)

Leveranser gjennom hall			
Levering av helt slakt i Sør-Norge	84	84	84
Levering av helt slakt i Nord-Norge	137	137	137
Levering av skåret vare i Sør-Norge	44	44	44
Levering av skåret vare i Nord-Norge	97	97	97

Direkte leveranser

Levering av helt slakt i Sør-Norge	25	25	25
Levering av helt slakt i Nord-Norge	35	35	35
Levering av skåret vare i Sør-Norge	25	25	25
Levering av skåret vare i Nord-Norge	35	35	35

SLFs vurdering

Markedsregulators forslag til satser bygger på tidligere vedtatte beregningsprinsipper. SLF har ikke merknader til markedsregulators forslag, og anbefaler at de godkjennes.

Sak nr.: 34/11	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.16.2011</i>	Tittel: 34/11 Kjøtt - Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget over jordbruksavtalen til reguleringsanlegg på Løren i Oslo	Saks nr. (DL): 200902130- 10/514.4

Beskrivelse: I 1987 bevilget Omsetningsrådet 7 mill. kroner over jordbruksavtalen til fryselager på Løren i Oslo. Anlegget ble solgt i juni 2008, men leies tilbake og brukes fortsatt til reguleringsformål. Ikke avskrevet tilskudd er på kr 1 633 333 kr.

Hjemmel: Forskrift 1979.05.21 nr. 4272 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg, jf. lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11. (Med virkning fra 22.10.2008 omgjorde Omsetningsrådet forskriften til retningslinjer, uten at innholdet ble endret.)

Vedlegg: Brev fra Nortura SA av 26.02.2009 og 24.11.2009.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringstiltak skal Nortura SA tilbakebetale kr 1 633 333 av gjenstående ikke forbrukt tilskudd gitt til Nortura SAs anlegg på Løren i Oslo. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.

Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget over jordbruksavtalen til reguleringsanlegg på Løren i Oslo

Nortura opplyser i brev av 26.02.2009 om at fryselager på Løren i Oslo ble solgt 18.07.2008 og tilbakeleies til reguleringsformål.

I brev av 24.11.2009 gir Nortura nærmere opplysninger om salget. Den delen av eiendommen på Løren som fryselageret står på ble solgt for kr 55 529 000. Salgsverdien er i sin helhet knyttet til tomteverdien, og påstående bygninger inkl. fryselageret, har gitt betydelig fradrag i prisen gjennom at kjøper har måttet innkalkulere rivningskostnader.

Nortura viser også til at det bevilgede tilskuddet fordelte seg på kr 3 650 000 (62,3 %) til bygningsmessige forandringer, kr 2 210 000 (37,7 %) til utstyr og kr 1 900 000 til diverse prosjektkostnader. Nortura viser til at Omsetningsrådet tradisjonelt har brukt 30 års nedskrivningstid på anlegg. Med dette som utgangspunkt, og basert på at det ved salget gjenstod 9 år av avskrivningstiden, har Nortura beregnet det gjenstående tilskuddet til kr 1 450 110. De påpeker imidlertid at 30 år er svært lang avskrivningstid.

Nortura er av den oppfatning at tilskuddet ikke har bidratt til å øke salgsverdien på tomten på Løren. På den annen side har det heller ikke redusert verdien, ettersom tilskuddet ble gitt til ombygging på et allerede eksisterende bygg, i følge Nortura.

Nortura viser til at fryselageret tilbakeleies og fortsatt vil bli benyttet til reguleringsformål i minst 4,5 år etter at tomten ble solgt. Nortura anmoder derfor SLF om å vurdere å utsette spørsmålet om tilbakebetaling av tilskuddet til fryselageret ikke lenger brukes til reguleringsformål.

Rettslig grunnlag og utgangspunkt

Nærmere regler er fastsatt i Forskrift 1979.05.21 nr. 4272 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg, og disse utfylles for øvrig av forvaltningspraksis.

Formålet bak reglene om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg er hensynet til konkurransenøytralitet. Tilskuddet som utbetales representerer en ren nedskrivning av de økte kapitalkostnadene som følge av anleggets markedsreguleringsfunksjon.

Dersom anlegget selges eller tas i bruk til annet formål før avskrivningsperioden er utløpt, er det derfor rimelig at såkalt ikke forbrukt tilskudd tilbakebetales. Det fastslås som hovedregel i forskriftens § 1 at hele eller deler av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg *kan* (og på gitte vilkår *skal*) kreves tilbakebetalt dersom anlegget tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen. Utgangspunktet for en videre vurdering av om det i den aktuelle sak foreligger et eventuelt tilbakebetalingskrav, er *avskrivningstiden* for anlegget og utstyret ved det anlegg som det er bevilget tilskudd til, jf. forskriftens § 2 (3) og § 3 (1) og (5). Denne avskrivningstiden reguleres ikke av forskriften, men det er i henhold til etablert forvaltningspraksis lagt til grunn en avskrivningsperiode for bygningsmassen på 30 år, og en avskrivningsperiode for utstyr ved anlegget på 10 år. Det er videre lagt til grunn gjennom

praksis at avregningsperioden løper fra den dato anlegget ble tatt i bruk eller eventuelt dato for innsendt sluttoppgave for byggeprosjektet og frem til salgstidspunkt eller eventuelt dato for opphør av markedsreguleringsfunksjonen. Avskrivningstiden skal regnes i hele kalenderår. I tillegg har man gjennom praksis lagt til grunn at det samlede utbetalte tilskuddet, basert på et sluttregnskap, fordeles med 70 % på bygningsmasse og 30 % på maskiner og utstyr. De to tilskuddandelene avregnes så i forhold til (gjenstående) nedskrivningstid, og man får så det "ikke forbrukte tilskudd". Det er dette ikke forbrukte tilskuddet som på gitte vilkår *skal* kreves tilbake i henhold til § 3 (2), men da etter en anvist skjønnsmessig vurdering basert på de forhold som er opplistet i forskriftens § 2.

Frist for tilbakebetalingskravet

Foreldelsesfristen for et tilbakebetalingskrav etter forskriften er knyttet til størrelsen på det ikke forbrukte tilskuddet. Dersom det ikke forbrukte tilskuddet er mindre enn kr 500 000, er foreldelsesfristen 1 år. I situasjoner hvor det ikke forbrukte tilskuddet utgjør mer enn kr 500 000, er foreldelsesfristen 3 år.

For anlegget på Løren i Oslo var salgsdatoen 18.07.2008. Fristen for å fremme krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegget blir etter dette 18.07.2011, såfremt gjenstående ikke forbrukt tilskudd utgjør minst kr 500 000.

Oversikt over reguleringsanlegget på Løren i Oslo

Til anlegget på Løren er det gitt tilskudd over jordbruksavtalens i tre omganger, i 1971, 1972 og 1987. Tilskudd gitt i 1971 og 1972 var avskrevet tidlig på 2000-tallet.

I 1987 ble det bevilget kr 7 000 000 til utbygging av fryselager med rampe. De totale byggekostnadene var kalkulert til 14,5 mill. kr. Søknaden ble innvilget ved Omsetningsrådets vedtak av 05.03.1987 og sluttoppgave for byggeprosjektet ble mottatt 25.05.1989. I tråd med tidligere praksis i slike saker regnes 1989 som første avskrivningsår. Ut fra disse opplysningene gjensto det ved salgstidspunktet 10 år avskrivningstid på bygningsmassen for dette lånet.

SLFs vurdering

Det følger som nevnt av forskrift om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg § 1 at hele eller deler av tilskuddet som hovedregel kan kreves tilbakebetalt dersom anlegget selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen. Det er som tidligere presisert i utgangspunktet kun "det ikke forbrukte tilskuddet" som kan bli gjenstand for et tilbakebetalingskrav. Dette følger antitetisk av det faktum at "bevilgede tilskudd anses å bli forbrukt i takt med rimelig avskrivningstid" i § 3 (1), og i klartekst av "tilskudd kreves ikke tilbakebetalt verken helt eller delvis etter at det som følger av avskrivningstid anses forbrukt" i § 3 (5).

Regelverket har videre som utgangspunkt at dette ikke avskrevne tilskuddet *skal* betales tilbake, dersom markedsregulator ved salg oppnår en rimelig salgsverdi, og dersom det ikke er andre forhold, angitt i forskriftens § 2 som ut fra en helhetsvurdering likevel skulle tale mot et slikt tilbakebetalingskrav.

Til anlegget på Løren i Oslo ble det gitt tilskudd på kr 7 000 000 i 1987. Sluttoppgave ble mottatt 25.05.1989, og i tråd med etablert praksis regnes 1989 som første avskrivningsår. Utbetalte tilskudd fordeles, i tråd med etablert praksis, med 70 % på bygningsmassen og 30 % på maskiner og utstyr. Tilskuddsandelen for maskiner og utstyr blir da kr 2 100 000 som i sin helhet anses forbrukt, da det er gått mer enn 10 år av avskrivningstiden. Resterende beløp, kr 4 900 000, tilsvarer tilskuddsandelen for bygningsmassen.

Ikke forbrukt tilskudd blir da:

$$(\text{kr } 4\,900\,000 : 30 \text{ år}) \cdot 10 \text{ år} = \text{kr } 1\,633\,333$$

Et av de to *unntakene* fra hovedregelen om at det ikke forbrukte tilskuddet skal kreves tilbakebetalt, er knyttet til situasjoner hvor det oppnås "lav salgsverdi" ved salg av anlegget, jf. forskriftens § 3 (3). I slike situasjoner gir regelverket anvisning på at hele eller deler av ikke forbrukt tilskudd kan ettergis. Det er etter SLFs vurdering ikke grunnlag for å hevde at salgssummen i dette tilfellet har vært lav.

Det andre unntaket fra hovedregelen åpner for at mer enn det forbrukte tilskuddet kan kreves tilbakebetalt ved "unormalt høy salgsverdi", jf. forskriftens § 3 (4).

Nortura har solgt reguleringsanlegget på Løren i Oslo for kr 55 529 000, inkl. tomt. Investeringen på 14,5 mill. kroner i 1987 gjaldt en utvidelse av eksisterende anlegg. Verdien av investeringen alene, justert med prisstigningen i perioden, tilsvarer ca 25 mill. kroner ved salgstidspunktet. Etter sekretariatets vurdering er det i dette tilfelle ikke grunnlag for å hevde at salgssummen er unormalt høy.

Sekretariatet legger derfor til grunn at en i denne saken bør fremme et tilbakebetalingskrav i henhold til forskriftens hovedregel om at det ikke forbrukte tilskuddet skal tilbakebetales.

Nortura viser i brevet av 24.11.2009 til at fryselageret fortsatt brukes til reguleringsformål (tilbakeleies), og at dette sannsynligvis vil pågå i minst 4,5 år etter at eiendommen ble solgt. De anmoder derfor om at spørsmålet om tilbakebetaling av tilskudd utsettes til fryselageret ikke lenger brukes til reguleringsformål.

I § 1 i forskrift om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg heter det at tilskuddet kan kreves tilbake dersom anlegget "selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen". I henhold til ordlyden er det tilstrekkelig at et av kriteriene er oppfylt, i dette tilfellet at anlegget er solgt.

SLF ser at saken har likhetstrekk med den såkalte Gartnerhallensaken, og har derfor vurdert om det var forhold ved den saken som er av betydning for vurderingene i denne sak. I forbindelse med at Gartnerhallens rolle som markedsregulator opphørte 1. juni 2000, krevde Omsetningsrådet tilbakebetalt ikke avskrevet investeringstilskudd for til sammen 17 anlegg. Omsetningsrådet la til grunn at det som utløste tilbakebetalingskravet var at Gartnerhallen solgte reguleringsanleggene til GRO AS i 1997. Ved klagebehandlingen tok Landbruksdepartementet klagen delvis til følge, og reduserte tilbakebetalingskravet. Departementet begrunnet vedtaket med at overdragelsen av anleggene til GRO AS ikke

kunnet regnes som et *salg* i forskriftens forstand. I vedtaksbrevet av 26.04.2004 heter det: ”På bakgrunn av at anleggene fortsatt tjente den bruk som tilskuddene skulle sikre og at Gartnerhallen hadde innflytelse over disponeringen av anleggene, mener departementet at det kan legges til grunn at anleggene ikke ble *solgt* i forskriftens forstand.”

Departementet kom altså til at ingen av de to kriteriene i § 1 var tilstrekkelig oppfylt i 1997, i og med at anlegget verken var tatt i bruk til annet formål, eller *solgt* i forskriftens forstand. Departementet la vekt på at Gartnerhallen fortsatt hadde innflytelse over disponeringen av anleggene. I vedtaksbrevet sier departementet følgende: ”Videre vises det til at det i følge forskriften kan fremsettes tilbakebetalingskrav dersom anlegget ”selges”. I den sammenheng anføres det at eiendommene som er overført til GRO AS ikke er overdratt til uavhengig tredjemann. Gartnerhallen eier 39 prosent av aksjene i GRO AS og det er inngått avtaler mellom NorgesGruppen ASA og Gartnerhallen, som gir sistnevnte et omfattende minoritetsvern i GRO AS, samt styrerepresentasjon i selskapet. Gartnerhallen har således stor kontroll over de eiendommene som er overført til GRO AS. Videre har Gartnerhallen vetorett i styret når det gjelder saker om vesentlige eller prinsipielle beslutninger vedrørende selskapets drift, herunder må Gartnerhallen samtykke i ethvert salg av anlegg fra GRO AS.”

Landbruksdepartementet la til grunn at det var bortfallet av markedsregulatorrollen i 2007 som utløste tilbakebetalingskravet, noe som førte til lenger avskrivningstid og dermed lavere ”ikke forbrukt tilskudd” enn det Omsetningsrådet hadde gått ut fra. Senere stevnet departementet Gartnerhallen i en sivil sak med krav om tilbakebetaling av tilskuddet, og fikk medhold i Oslo Tingrett. Dommen ble anket til Borgarting lagmannsrett, men partene inngikk forlik før saken kom opp.

I Norturas tilfelle synes det utvilsomt at anlegget er overført til uavhengig tredjemann, og dermed solgt i forskriftens forstand. Nortura har derfor ikke en tilsvarende innflytelse over disponeringen av anlegget som det Gartnerhallen hadde i GRO AS. Nortura har, etter det SLF har kjennskap til, ingen eierandel i selskapet som har kjøpt anlegget og heller ikke slike rettigheter (styrerepresentasjon, minoritetsvern eller vetorett) som var tilfellet i Gartnerhallensaken. SLF kan derfor ikke se at Gartnerhallensaken får betydning for vår sak.

Bakgrunnen for at en har regler om tilbakebetaling av tilskudd er hensynet til konkurransenøytralitet. Det oppfattes som urimelig at en aktør skal bli sittende igjen med en gevinst av tilskudd, når forutsetningen for tilskuddet ikke lenger er til stede. Når salget er foretatt og verdien av eiendommen er realisert, er kapitalkostnadene som tilskuddet ble gitt til nedskrivning av falt bort. SLF er av den omfatning at Nortura vil få en urimelig fordel i forhold til andre aktører, dersom tilskuddet ikke betales tilbake når anlegget nå er solgt.

Nortura mottar godtgjørelse for reguleringslagring etter fastsatte satser. Satsene er uavhengig av om lagringen skjer på Norturas egne lager, eller ved leie av lager. Det vil være opp til Nortura å vurdere hva som totalt sett vil gir lavest kostnader i markedsreguleringen. Etter SLFs vurdering taler også dette for at ikke forbrukt tilskudd tilbakebetales fra det tidspunktet anlegget er solgt, selv om det fortsatt er i bruk til reguleringsformål.

På denne bakgrunn anbefaler SLF at det fremmes et tilbakebetalingskrav i henhold til forskriftens hovedregel om at det ikke forbrukte tilskuddet skal tilbakebetales, og anbefaler derfor at det kreves tilbakebetaling av ikke forbrukt tilskudd pålydende kr 1 633 333 fra Nortura.

Sak nr.: 35/11	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 35/11 Melk - Revidert budsjett for reguleringskostnader og forslag til omsetningsavgift 2. halvår 2011	Saks nr. (DL): 200908818- 22/514.1

Beskrivelse: Tine foreslår i brev av 3. mai 2011 at omsetningsavgiften for andre halvår 2011 reduseres med ett øre til 6 øre per liter på bakgrunn av revidert budsjett for reguleringskostnader, overproduksjonsavgift og melkeleveranser. Forslaget fra Tine ble godkjent i konsernstyret til Tine SA 31.05.2011.

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Vedlegg: Brev fra Tine BA datert 3. mai 2011.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Det foreslås for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på melk fastsettes til 6 øre per liter for andre halvår 2011.

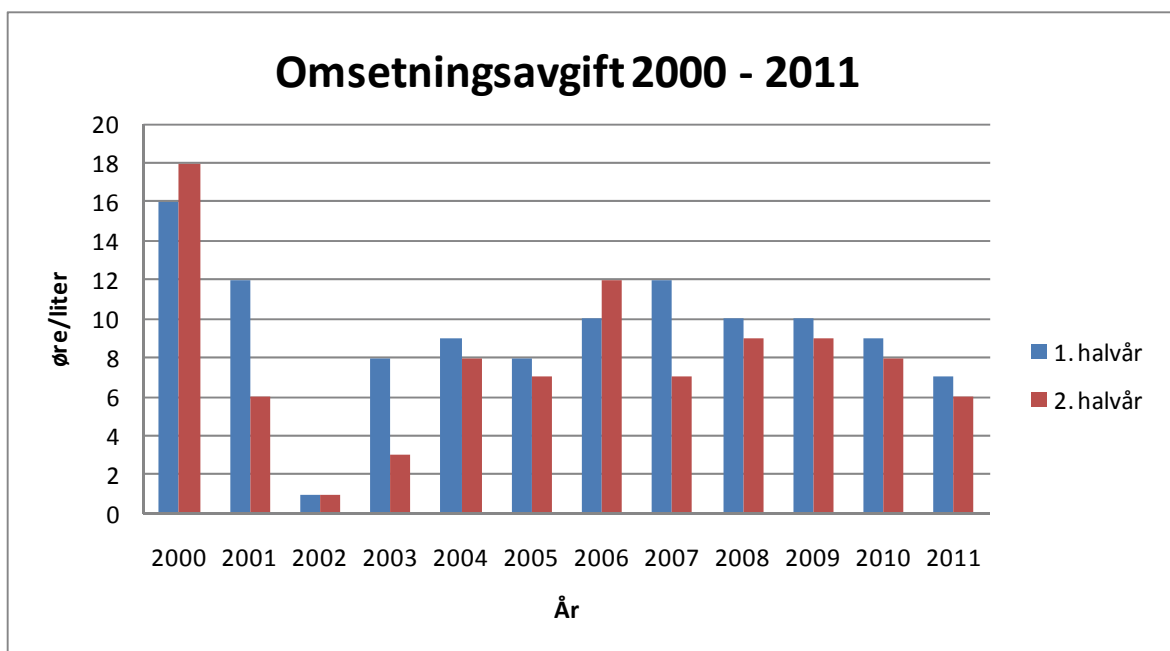
Revidert budsjett for reguleringskostnader og forslag til omsetningsavgift 2. halvår 2011

I henhold til LOV 1936-07-10 nr 06 "Lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror" § 5 kan det pålegges avgift på omsetningen av melk. Det er markedsregulator som foreslår nivået på omsetningsavgiften hvert halvår, og avgiften fastsettes forskuddsvis.

I brev av 3. mai 2011 fremmer Tine forslag om å redusere omsetningsavgiften med 1 øre per liter til 6 øre per liter for andre halvår 2011. Tines forslag baserer seg på et forslag til revidert budsjett for reguleringskostnader og omsetningsavgift for andre halvår 2011, med endringer både i inntektene og i kostnadene i forhold til gjeldende budsjett for 2011 som ble behandlet i Omsetningsrådet 3. desember 2010 sak 87. I tillegg viser endelig regnskap for 2010 et fond per 31.12. på 110,2 mill. kroner mot budsjettet 88,2 mill. kroner, altså et avvik på 22 mill. kroner. Styret i Tine vil behandle saken i møte 31. mai.

Utviklingen i omsetningsavgiften for melk

Figuren viser utviklingen av omsetningsavgiften fra 2000 til 2011, gitt at forslaget til omsetningsavgift vedtas.

Tabellen under viser en sammenstilling av regnskapstall for 2010 og budsjett og revidert budsjett for 2011.

Melk	Regnskap 2010	Opprinnelig budsjett 2011	Revidert budsjett 2011
Fond 01.01	74 701	88 201	110 191
Omsetningsavgift	130 146	107 700	98 600
Overprod. avgift	49 698	45 000	38 200
Overskudd av kvotesalg 2008	6 700		
Renter	996	1 000	1 000
Sum inntekter	187 540	153 700	137 800
Markedsregulering	92 633	105 500	108 400
Faglige tiltak	7 950	7 950	7 950
Opplysning	25 341	24 000	24 000
Fagsystem melk			
Administrasjon	10 563	11 203	11 203
Adm. kvoteordning	8 600	8 900	8 900
Adm. Omsetningsrådet	2 764	2 847	2 847
KSL Matmerk - Ny merkeordning	3 200	3 200	3 200
KSL Matmerk - Økologi/Nyt Norg	1 000	1 000	1 000
Sum utgifter	152 051	164 600	167 500
Fondsending	35 489	-10 900	-29 700
Fond 31.12	110 191	77 301	80 491
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/l	9	7	7
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/l	8	7	6

Postene – endringer fra opprinnelig budsjett 2011

Tine forventet i opprinnelig budsjett at melkeleveransen for 2011 ville være 1 518 millioner liter kumelk og 20 millioner liter geitmelk. Prognoseutvalgets markedsprognose per april 2011, som også Tine bruker som utgangspunkt for forslaget om revidert budsjett, gir et anslag for 2011 på 1 491 millioner liter kumelk og 20 millioner liter geitmelk. Dette gir 27 millioner liter melk mindre enn det som ble lagt til grunn i det opprinnelige budsjettet.

Inntekter

I gjeldende budsjett for omsetningsavgiften for 2011 er det budsjettert med totale inntekter på 153,7 mill. kroner, hvorav 107,7 mill. kroner i omsetningsavgift og 45 mill. kroner i overproduksjonsavgift og 1 mill. kroner i renter. I forslaget til revidert budsjett er de totale inntektene på 137,8 mill. kroner, hvorav 98,6 mill. kroner i omsetningsavgift og 38,2 mill. kroner i overproduksjonsavgift og 1 mill. kroner i renter.

Inntektene fra omsetningsavgiften reduseres med 9,1 mill. kroner i revidert budsjett. Reduksjonen kommer som følge av redusert melkemengde og redusert avgiftssats for andre halvår. Det er prognosert en melketilgang i første halvår på 791 mill. liter og 720 mill. liter i andre halvår. En omsetningsavgift på 7 øre per liter i første halvår og 6 øre per liter i andre halvår, gir en omsetningsavgift på 98,6 mill. kroner dersom melketilgangen blir som prognosert.

Totale inntekter i forslaget til revidert budsjett for 2011 er 15,9 mill. kroner lavere enn i gjeldende budsjett for 2011.

Overproduksjonsavgiften er 6,8 mill. kroner lavere enn forventet i opprinnelig budsjett. Det er allerede innbetalt overproduksjonsavgift tilsvarende forslaget til revidert budsjett. Det er ikke sannsynlig at det kreves inn overproduksjonsavgift for resten av 2011.

Kostnader

I gjeldende budsjett ble omsetningsavgiften for 1. halvår 2011 satt til 7 øre per liter fra 1. januar 2011. I budsjettet var totale kostnader på 164,6 mill. kroner, hvorav kostnader til reguleringstiltak inkludert administrasjon utgjorde 116,7 mill. kroner og kostnader til øvrige tiltak, herunder opplysningsvirksomhet og faglige tiltak, samt administrasjon av SLF og Omsetningsrådet, utgjorde 47,9 mill. kroner.

Tine foreslår i brev av 3. mai 2011 et revidert budsjett for 2011 med totale kostnader på 167,5 mill. kroner fordelt med 119,6 mill. kroner på reguleringstiltak inkludert administrasjon og 47,9 mill. kroner på andre tiltak, herunder opplysningsvirksomhet og faglige tiltak, samt administrasjon av SLF og Omsetningsrådet. Revidert budsjett fører til at kostnadene til reguleringstiltak økes med 2,9 mill. kroner og øvrige tiltak er uendret.

Kostnader til reguleringslager er foreslått økt med 1,7 til 10,7 mill. kroner i revidert budsjett. Årsaken til økte kostnader til reguleringslager er at lageret av hvitost er økt.

Videre foreslår Tine at kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder økes med 0,7 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett. I tillegg foreslås en økning på 0,5 mill. kroner til skolemelk, noe som forklares med økt salg i forhold til forventningene i opprinnelig budsjett. Salget av skolemelk har økt med ca. 6 prosent i første kvartal 2011 sammenlignet med første kvartal 2010. For de andre postene er det små eller ingen endringer.

Fondets størrelse

Fondet for omsetningsavgift for melk er i følge regnskapet for 2010 på 110,2 mill. kroner per 31.12.2010, hvilket er 22 mill. kroner høyere enn forutsatt i opprinnelig budsjett. Dette tallet legges nå til grunn som beløp i fondet per 1. januar 2011 i revidert budsjett for 2011. Årsaken til at fondet ble større enn forventet er lavere kostnader enn forventet til reguleringseksport av smør i 2010, transport av melk til reguleringsformål og dekning av reguleringskapasitet. I tillegg kommer ekstraordinære inntekter på 6,7 mill. kroner vedrørende overskudd ved salg av melkekvoter i 2008.

Det reviderte budsjettet for 2011 viser at en omsetningsavgift på 7 øre per liter for første

halvår 2011 og 6 øre per liter for andre halvår 2011, vil gi et fond per 31. desember 2011 på 80,5 mill. kroner, gitt budsjetterte kostnader og inntekter. Dette er 3,2 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett for 2011.

SLFs vurdering

Revidert budsjett og forslag til omsetningsavgift for andre halvår 2011 legger opp til at fondets størrelse ved årets slutt er på størrelse med opprinnelig budsjett. Det er i første rekke avvik i budsjettering av fondets størrelse ved inngangen til 2011 og fondets størrelse ved dette tidspunkt som gir rom for reduksjon i omsetningsavgiften. Avviket her var på 22 mill. kroner, mens kostnadene har økt med 2,9 mill kroner og inntektene er redusert med 15,9 mill. kroner. Fondets størrelse ved utløpet av 2011 vil i henhold til revidert budsjett bli på 80,5 mill. kroner.

Fondets størrelse er noe større enn det som normalt er tilstrekkelig til å dekke opp for a konto utbetalinger i 2 måneder. Ved vurderingen av fondets størrelse i opprinnelig budsjett for 2011 mente Tine at det var riktig å budsjettere med et noe høyere fond enn normalt ut fra usikkerheten i forhold til om det blir nødvendig med reguleringsekspert av ost. Forslaget i revidert budsjett innebærer en ytterligere styrking av fondet. SLF mener dette bør være tilstrekkelig til at fondet kan dekke opp for eventuelt økte reguleringskostnader i forhold til budsjett. SLF innstiller på at Omsetningsrådet anbefaler at omsetningsavgiften på melk settes til 6 øre per liter for andre halvår 2011.

Sak nr.: 36/11	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 36/11 Korn - Fastsettelse av maksimalsats for omsetningsavgift 2011/2012	Saks nr. (DL): 200908415-25/551

Beskrivelse: Norske Felleskjøp har i brev av 26.04.2011 lagt fram forslag til maksimalsats for omsetningsavgift på norskprodusert korn for kornåret 2011/2012 på 5,0 øre pr. kg. Norske Felleskjøps styre har godkjent forslaget 11.04.2011.

Hjemmel: Lov 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, §5 .

Vedlegg: Brev fra Norske Felleskjøp av 26.04.2011.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Det foreslås for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på korn for kornåret 01.07.2011 til 30.06.2012 fastsettes til 5,0 øre pr. kg.

Korn - Fastsettelse av maksimalsats for omsetningsavgift 2011/2012

Statens landbruksforvaltning (SLF) har i brev av 26.04.2011 fra Norske Felleskjøp (NFK), mottatt forslag til maksimalsats for omsetningsavgift for kornåret 2011/2012 på 5 øre pr. kg for korn som omsettes gjennom markedsordningen. Forslaget er godkjent av NFKs styre 11.04.2011. SLF gir sin tilslutning til forslaget til maksimalsats for omsetningsavgift.

Endelig sats for omsetningsavgift på korn for kornåret 2011/2012 fastsettes av Omsetningsrådet i august 2011. Det foreligger ingen avlingsprognose for kornåret 2011/2012. For å sikre et forsvarlig handlingsrom ved fastsettelse av endelig sats senere har NFK ved fastsetting av maksimalsatsen ”forsøkt å ta høyde for ein krevjande, men ikkje urealistisk avlings- og forbrukssituasjon”. I prinsippet legger NFK i hovedsak de samme forutsetningene til grunn for fastsettelsen av satsen som i kornåret 2010/2011:

- En salgsavling i 2010/2011 på 1 303 000 tonn korn og 19 000 tonn oljefrø og erter. Av kornkvantumet er 214 000 tonn matkorn og 1 089 000 tonn førkorn.
- Av hveten, som utgjør 350 000 tonn er 175 000 tonn tilsvarende 50 % av matkvalitet.
- I tillegg til prognosert salgsavling er det lagt til 40 000 tonn førkorn som forventes overlagra fra kornåret 2010/2011 til 2011/2012.
- Hele matkornavlinga på 175 000 tonn hvete og 16 000 tonn rug samt 23 000 tonn havre og bygg kan inngå i matmelproduksjon.
- Forbruket av kraftfôr er satt til 1 790 000 tonn. Det er forutsatt at 69,0 % av kraftfôret er karbohydratråvarer. Videre forutsettes at ca. 85 % av karbohydratråvarene (eksklusiv kli) i kraftfôret, skal dekkes av norsk førkorn. Etter dette kan det anvendes 998 000 tonn norsk korn i kraftfôret. Korrigert for ikke anvendbar havre av mulige kvalitetshensyn, er prognosen 978 000 tonn norsk korn til kraftfôr.
- Prognoserte kvanta korrigert for svinn, resulterer i et overskudd av førkorn på 139 000 tonn som må overlagra til kornåret 2012/2013.
- Kostnadene til overlaging er satt til 390 kr pr. tonn og inkluderer ikke en eventuell målprisendring eller endring i prisnedskrivningstilskuddet som følge av jordbruksavtalen 2012.
- Kostnader ved overlaging av 40 000 tonn havre fra kornåret 2010/2011 forutsettes finansiert med avgift krevd inn i kornåret 2010/2011.
- Det regnes med at fondet pr. 01.07.2011 vil ligge på 20,0 mill. kroner og at det trappes opp til 25 mill. kroner pr. 01.07.2012.
- Finansiering av Opplysningskontoret for brød og korn med 2,2 mill. kroner.
- Finansiering av opplysningsarbeid for markedsføring av økologiske varer i regi av KSL Matmerk med 0,1 mill. kroner og til markedsføring av merkeordningen ”Nyt Norge” med 0,32 mill. kroner.

SLFs vurderinger

I kornprognosen er det forutsatt en salgskornavling (eksklusiv oljefrø og erter) på 1 303 000 tonn. Bortsett fra i 2004/2005 har salgskornavlingene i de senere årene alltid ligget under

dette nivået. NFK presiserer at kornarealene er forutsatt å gå ned med 0,6 % i samsvar med trenden for arealutviklingen de senere årene og at 10 prosent av havrearealet forutsettes erstattet av bygg. Det er lagt til grunn en avling på 455 kg/dekar. Dette er marginalt i overkant av gjennomsnittet for årene etter 1990. Som forutsetning for vurdering av de maksimale kostnadene ved markedsregulering, har NFK tatt utgangspunkt i at overlagret havre kommer i tillegg til årets avling. Videre presiseres det av NFK at ved generelt store avlinger oppstår det vanligvis overskudd når det er ekstra mye matkorn eller ekstra mye fôrkorn, dvs. ved svært høy eller svært lav matandel. Ved beregning av maksimalsatsen er det benyttet en matandel på 50 prosent for hvete og 45 prosent for rug. Med disse forutsetningene gir beregningene behov for overlagring av 139 000 tonn fôrkorn som er kostnadsberegnet til kr 54 210 000.

SLF tilføyer at ved en matandel i hveten på ca. 70 prosent vil behovet for matkorn (240 000 tonn) være dekket og overskuddet av fôrkorn reduseres med 70 000 tonn til 69 000 tonn. Ved en matkornandel utover 70 prosent vil det i tillegg oppstå et matkornoverskudd som også må overlages. En matandel på 90 prosent gir et matkornoverskudd på 70 000 tonn i tillegg til fôrkornoverskuddet på 69 000 tonn. Siden det vil være en høyere kostnad ved overlagring av matkorn enn fôrkorn, vil samlet kostnad i en slik situasjon bli noe høyere enn ved lagring av 139 000 tonn fôrkorn.

Tilsvarende vil en matandel lavere enn 50 prosent gi større behov for overlagring enn forutsatt i NFKs beregning. Med en matandel på 40 prosent vil behovet for overlagring av fôrkorn øke med 35 000 tonn fra 139 000 tonn til 174 000 tonn. Kostnadene vil stige med kr 13 600 000 i forhold til det som er lagt til grunn ved beregningen av maksimalavgiften. Dersom en slik situasjon skulle inntreffe, vil fondet for omsetningsavgift bli redusert og det må bygges opp igjen i påfølgende kornår.

NFK har forutsatt et kraftfôrforbruk på 1 790 000 tonn. SLFs oppgaver over salg av kraftfôr i 2010 viser 1 811 000 tonn. I første kvartal 2011 viser salget videre en nedgang på 11 000 tonn i forhold til samme kvartal året før. NFK har ved beregning av kornforbruket lagt til grunn at 69,0 prosent av kraftfôret er karbohydratråvarer. Dette er laver enn tidligere og begrunnes med behov for økt fôrstyrke til melkekyr og at dette krever økt innslag av importerte proteinråvarer.

Siden prognosene som legges til grunn ved beregning av maksimal omsetningsavgift er usikre er det nødvendig å ha en viss størrelse på fondet for omsetningsavgift. Dette bør ligge på 25 mill. kroner. Pr. 01.07.2010 var fondet på 3,7 mill. kroner og pr. 01.07.2011 er det bygd opp til 20,5 mill. kroner. Ved beregning av maksimal omsetningsavgift for kommende kornår er det tatt høyde for en videre oppbygning av fondet til 25 mill. kroner.

SLF mener at et fond på ca. 25 mill. kroner gir tilstrekkelig sikkerhet for eventuell usikkerhet i prognoseberegningene. I tillegg ligger det en buffer i muligheten til å ta igjen et eventuelt etterslep ved fastsettelse av satsen for påfølgende kornår.

SLF har forøvrig ingen kommentarer beregningen av maksimalsatsen eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne.

Regnskap og budsjett for fondet for omsetningsavgift korn, i 1 000 kroner:

	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Budsjett 1. halvår 2011
Fond pr 01.01.	48 452	24 446	27 096
Inngang, omsetningsavgift	14 109	35 360	13 800
Renteinngang, fondet	998	541	200
Sum inntekter	15 107	35 900	14 000
Administrasjon NFK. Eget vedtak	4 206	4 435	2 488
Markedsregulering. Egne vedtak	31 405	24 551	16 600
Opplysning. Eget vedtak	2 000	1 894	1 100
Faglig tiltak. Eget vedtak	100	100	75
Faglig tiltak. Eget vedtak	280	320	240
Faglig tiltak. Eget vedtak		800	
Sekretariatet (adm). Eget vedtak	1 120	1 149	
Sum utgifter	39 112	33 250	20 503
Fondsendringer	-24 005	2 650	-6 503
Korrigerings fra tidligere			
Fond pr. 01.07.			20 593
Fond pr. 31.12.	24 446	27 096	

Kostnader ved regulering av 2010-års avling er lagt inn i budsjettet for 1. halvår 2011.

Markedsregulators forslag til budsjett for markedsreguleringen for kornåret 2011/2012 (01.07.2011 til 30.06.2012):

Budsjett for markedsregulering 2011/2012	Tonn	Kr/tonn	Kr
Overlagring	139 000	390	54 210 000
Administrasjon, SLF			1 185 000
Administrasjon, NFK			4 750 000
Faglige tiltak og opplysningsarbeid			2 620 000
Totale kostnader, markedsregulering			62 765 000
Tilpassing av fond			6 000 000
Renteinntekter til fondet			-1 000 000
Netto kostnad			67 765 000

Salgsavling, tonn	1 322 000
Beregnet maksimal omsetningsavgift, øre pr. kg	5,1

Tidligere satser for omsetningsavgift på korn:

Kornår	Maksimalsat, øre pr. kg	Endelig sats, øre pr. kg
2007/2008	5,0	2,0
2008/2009	4,0	2,0
2009/2010	5,0	1,0
2010/2011	6,0	4,0

Sak nr.: 37/11	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 37/11 Korn - Klage på markedsregulators vedtak om avsetningstiltak	Saks nr. (DL): 200903557- 69/514.7

Beskrivelse: Norske Felleskjøp har i brev av 14.03.2011 avslått anmodning fra kornbransjen ved Østfoldkorn, om å gjennomføre avsetningstiltak med prisnedskrivning av mathvete med for høyt innhold av mykotoksiner til fôr. Østfoldkorn har i brev av 02.04.2011 på vegne av kornbransjen klaget på avslaget. Felleskjøpet opprettholder sin avgjørelse og oversender i brev av 26.04.2011 saken til Omsetningsrådet. Styret i Norske Felleskjøp gjorde i møte 11.04.2011 vedtak i samsvar med NFKs avgjørelse.

Hjemmel: Retningslinjer for markedsregulering av korn § 2-1 punkt 3, fastsatt av Omsetningsrådet 23.06.2009, sist endret 08.06.2010 og forskrift av 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3.

Vedlegg: Brev fra Norske Felleskjøp av 26.04.2011 med vedlegg.

Behandling i OR: SLF hadde foreslått følgende vedtak: *Omsetningsrådet finner ikke at det er grunnlag for å gripe inn i Norske Felleskjøps håndtering av Østfoldkorns forespørsel om anvendelse av omsetningsavgiftsmidler til nedskrivning av matkorn med kvalitetsfeil.* Bjørn-Ole Juul-Hansen foreslo et alternativt vedtak som ble enstemmig vedtatt.

Forutsetninger:

Vedtak: Norske Felleskjøp har beslutningsmyndighet i denne type saker. Omsetningsrådet tar saken til orientering.

Korn - Klage på markedsregulators vedtak om avsetningstiltak

Østfoldkorn og Felleskjøpet Agri tar i e-post av 02.02.2011 til Norske Felleskjøp (NFK) opp spørsmålet om ansvarsforholdet for innkjøpt mathvete som inneholder høyere innhold av mykotoksiner enn det som er tillatt ved anvendelse til mat. Østfoldkorn og Felleskjøpet Agri mener prisnedskrivning av dette kornet til fôr må dekkes av midler fra omsetningsavgiften og ba om NFKs syn på dette. NFK konkluderer i brev av 14.03.2011 til Østfoldkorn og Felleskjøpet Agri med at kvalitetsproblem som knytter seg til mykotoksiner i matkorn må være aktørens forretningsmessige ansvar. Østfoldkorn klager i brev av 02.04.2011 på avgjørelsen. Klagen fremføres av Østfoldkorn på vegne av Felleskjøpet Agri, Fiskå Mølle, Strand Unikorn og Østfoldkorn. Østfoldkorn har leveranseavtale med Felleskjøpet Agri. Klagen tas ikke til følge av NFK.

Saken ble behandlet i Norske Felleskjøps styre 11.04.2011 der det ble fattet følgende vedtak:

”Styret opprettholder Norske Felleskjøp sitt avslag over forslaget om å dekke pristap som følge av at matkorn blir avvist av matmelindustrien som følge av mykotoksinverdier over tillatte maksimumsgrenser fastsatt av Mattilsynet”

NFK oversender saken i brev av 26.04.2011 og ber Omsetningsrådet fatte endelig vedtak.

Norske Felleskjøp avslo i sitt brev av 14.03.2011 forslag fra Felleskjøpet Agri og Østfoldkorn om å dekke pristap på hvete innkjøpt til mat, som analyser i ettertid viste å inneholde høyere verdier av mykotoksiner enn maksimumsgrensa for mat fastsett av Mattilsynet.

Formålet med markedsreguleringen er i henhold til forskriften å medvirke til uttak av målpris under forutsetning av markedsbalanse. I retningslinjer for markedsreguleringen av korn er det beskrevet avsetningstiltak som kan iverksettes for å nå dette formålet. For å oppnå den markedsbalanse som er forutsetningen for at målpris skal kunne bli tatt ut, har markedsregulator rett og plikt til å gjennomføre de nødvendige tiltak. Dette gjelder gjennomføring av tiltak med prisnedskrivning av overskudd av matkorn til fôr gjennom sesongen eller med overlagering av korn fra en sesong til neste. Andre aktuelle tiltak kan gjennomføres etter forhåndsgodkjenning av Omsetningsrådet.

NFK har i den aktuelle saken gjort sitt avslag ut fra en prinsipiell vurdering med bakgrunn i regelverket.

I brevet presiserer NFK at den aktuelle mathveten er innkjøpt gjennom markedsordningen for korn og følgelig berettiget utbetaling av gjeldende tilskudd for slik vare.

Det er i inneværende kornår (2010/2011) ikke overskudd av norsk matkorn eller fôrkorn, men en etterspørsel etter langt mer norsk korn enn det som er tilgjengelig. Dette gjelder spesielt hvete til både mat og fôr.

Av brevet går det videre fram: ”Når det gjeld fôrkorn har Norske Felleskjøp akseptert at markedsreguleringa i ein overgangsperiode tek ansvar for overskott som oppstår som følgje

av mykotoksin når det kan dokumenterast at det ikkje er mogleg å bruke all tilgjengeleg råvare. Vi har imidlertid signalisert at bransjen sjølv relativt raskt må førebu seg på å ta ansvaret også for dette problemet. Bransjen har fått signal om at sesongen 2011/2012 kan bli den siste sesongen der vi aksepterer overskott av enkelte kvalitetar fôrkorn i ein marknad der det totalt sett er underskott.”

NFK har som grunnlag for sine vidare vurderingar lagt til grunn den prinsipielle forskjellen det er mellom korn til kraftfôr og korn til matmel:

1. ”For råvarer til kraftfôr eksisterer ingen øvre grenser for innhald av mykotoksin. Det vil difor aldri vere mogleg å påvise at eit bestemt parti korn er ubrukbart som råvare til kraftfôr. Først ute i sesongen kan ein vite om ein totalt sett eventuelt vil ha fôrkorn til overs som ikkje kan brukast i sesongen.
2. For matkorn har Mattilsynet sett klare grenser: Kveite med meir enn 1250 µg DON og havre med meir enn 1750 µg DON kan ikkje brukast i produksjon av matmjøl eller andre matvarer.”

NFK konkluderer ut fra dette med ...”at kornhandlarar kunne og burde ha etablert rutiner for å handtere den tilgjengelege informasjon om mykotoksinkvaliteten på matkorn. Dette kunne vore gjennomført sjølv om informasjonen er klar først om lag ei veke (Elisatest) etter at kornet er motteke. At dette ikkje er gjort, kan ein ha forståing for har vore krevjande i praksis, men det tilseier etter Norske Felleskjøp sitt syn ikkje at eigar av kornet kan skyve ansvaret over på andre. I dette tilfellet over på alle kornbønder gjennom kollektiv finansiering over marknadsreguleringa.”

NFK foreslår derfor at avsetningstiltak med prisnedskrivning av mathvete med for høyt innhald av mykotoksiner til fôr ikke godkjennes.

SLFs vurdering

Innledningsvis vil SLF bemerke at klageretten under Omsetningsloven er sterkt begrenset, og at Landbruks- og matdepartementet kan gjøre om vedtak fattet av Omsetningsrådet dersom det er i strid med lov, forskrifter eller gjeldende jordbruksavtale (Omsetningslovens § 11). Videre er markedsregulator, etter SLFs vurdering, ikke et forvaltningsorgan og dermed ikke underlagt forvaltningslovens klagereglement. Se sak 17 i Omsetningsrådets møte av 03.05.2006. Uavhengig av om det er klageadgang eller ikke, har Omsetningsrådet et selvstendig ansvar til å ta opp og vurdere henvendelser og forespørsler som kommer inn til dem blant annet knyttet til markedsreguleringen. Ut fra dette vil SLF gjøre en vurdering av saken som fremmes av Norske Felleskjøp.

På tilsvarende måte som i 2008 og 2009 er det også påvist mykotoksiner i 2010-års avling. Det er noe lavere innhold av DON i havre i år enn i fjor, men nivået i hvete er høyere.

Den aktuelle situasjonen har oppstått ved beholdninger av hvete som ved mottak/kjøp fra produsent ble avregnet som matkvalitet. I ettertid viser analyser at hveten har for høyt innhold av mykotoksiner til å kunne benyttes til mat.

Det er kornkjøper som eier kvalitetsansvaret ved innkjøp av korn fra produsent. Korn som ikke tilfredsstillter kvalitetskravene (eksempelvis på grunn av høyt innhold av mykotoksiner), skal ikke omsettes gjennom markedsordningen. Det er kornkjøpers ansvar å sørge for at dette ikke skjer. Slikt korn skal følgelig heller ikke omfattes av markedsreguleringen.

Mattilsynet har ikke satt øvre grenser for innhold av mykotoksiner i fôrkorn som råvare til kraftfôr, men i det ferdige fôret. For fôrkorn er det tillatt å blande varer med forskjellig innhold av mykotoksiner. På denne måten kan korn med god og mindre god kvalitet blandes til en råvare som ved kraftfôrproduksjon gir et tilfredsstillende nivå på innholdet av mykotoksiner i ferdigvaren. Av dette følger at "alt" korn som leveres fra produsent i prinsippet er egnet til fôr. Kvantumet som kommer inn under markedsreguleringen er fastsatt i samsvar med siste prognosen (i mai) og med løpende dialog med aktørene gjennom kornåret om hvor mye fôrkorn (havre) det er mulig å forbruke. For 2009-avlingen ble det gjennomført avsetningstiltak. Årsaken til dette var at havren hadde et relativt høyt innhold av mykotoksiner og at bruken av denne varen måtte begrenses. Det vil også av samme grunn bli gjennomført tilsvarende tiltak for 2010-avlingen av havre. For slik vare er det umulig å spore problemet tilbake til den enkelte produsent. Omsetningsrådet godkjente derfor, etter søknad fra NFK, ekstraordinære tiltak. Det ble av Omsetningsrådet presisert at dette var en midlertidig ordning og at aktørene i fremtiden måtte ta fullt ansvar for mottatt korn.

NFK har for bransjen signalisert at kornåret 2011/2012 bør være siste året at markedsreguleringen bidrar til å dekke kostnader ved innkjøpt korn som skyldes innhold av mykotoksiner. Dette begrunnes med at bransjen har hatt flere år å tilpasse seg på. Saken ble sist drøftet i bransjeforum 11.05.2011. Samtlige representanter reagerte kraftig på utspillet og mente at en slik prinsipiell sak må avklares med faglagene og eventuelt med påfølgende behandling i Omsetningsrådet. Problemstillingen drøftes ikke videre i denne innstillingen, da spørsmålet konkret dreier seg om pristap for matkorn i inneværende sesong.

For matkorn har Mattilsynet satt øvre grenser for innhold av mykotoksiner. Korn med høyere verdier enn disse kan ikke anvendes til matmel. Regelverket bør derfor være enklere å praktisere enn for fôrkorn. Som for andre kvalitetskrav kan det settes grenseverdier knyttet til mykotoksininnholdet i matkornet ved innkjøp.

Det må likevel nevnes at det er spesielle forhold med hensyn til analyser for mykotoksiner når det gjelder teknisk utstyr, kostnader og tidsforbruk. Kornkjøper er i en vanskelig situasjon siden aktuelt analyseutstyr ikke er anvendbart for løpende analyse av hvert enkelt lass ved mottak. SLF mener likevel, som NFK, at kornkjøperne burde ha etablert rutiner for håndtering av problemet. Det fremgår av Felleskjøpets Kornguiden sesongen 2010/11, som også Østfoldkorn benytter, under avsnittet Deklarasjonsanalyser for matkorn at "kvaliteten på matkorn skal som hovedregel deklarerer med et analysebevis før partiet leveres på mottaksanlegget". Rutiner for innsendelse av deklarasjonsprøver, for analysering av bl.a. protein og falltall ved et laboratorium, er beskrevet. Etter SLFs vurdering kunne disse rutinene vært tilpasset analyse for mykotoksiner av matkornpartier med Eisa-test som laboratoriene er utstyrt med. Det presiseres også i Kornguiden at "partier av mathvete og matrug må tilfredsstillte minstekrav fra myndighetene når det gjelder innhold av mykotoksiner for å kunne avregnes som matkorn." Ut fra dette mener SLF at produsenten er

varslet om betingelsene for å oppnå matkornpris for varen, slik at ev. oppgjørpris som fôrkorn er en følge ved avvik fra minstekravet.

Det tilføyes videre at markedsreguleringsystemet er utformet av hensyn til produsentene og forbrukerne og ikke ment som et sikkerhetsnett for industrien.

Det er markedsregulators ansvar å iverksette avsetningstiltak når det ut fra markedsprognoser ikke er avsetningsmuligheter innenlands (markedsreguleringsforskriftens § 3-1). Markedsregulator kan søke Omsetningsrådet om forhåndsgodkjennelse av andre tiltak enn prisreduksjon ved overskudd og overlagring, dersom de hadde ansett det nødvendig (retningslinjens § 2-1 3)). Det har Norske Felleskjøp valgt å ikke gjøre. Spørsmålet er da om markedsregulator skulle ha iverksatt reguleringstiltak for denne varen, og om det er grunnlag for Omsetningsrådet å gripe inn siden de velger å ikke gjøre det. Som det fremgår av saken er det underskudd av både mat- og fôrhvete i inneværende sesong. Dette understøttes også av ande saker og av behovet for import i sesongen. Det er rom for å anvende mathveten til fôr. Ut fra dette har markedsregulator, etter SLFs vurdering, fulgt regelverket. SLF ser ingen grunn til at Omsetningsrådet skal gripe inn i saken.

Sak nr.: 38/11	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 38/11 Jordbruksoppjøret 2011 - Saker som vedrører Omsetningsrådet	Saks nr. (DL): 201108639-1

Beskrivelse: Jordbruksoppjøret 2011 omfatter noen saker som direkte vedrører Omsetningsrådets forvaltningsområde. Disse vedtakene og signalene oppsummert her.

Hjemmel:

Vedlegg:

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Saken tas til orientering.

Jordbruksoppgjøret 2011 - Saker som vedrører Omsetningsrådet

Jordbruksoppgjøret 2011 omfatter noen saker som direkte vedrører Omsetningsrådets forvaltningsområde. I det følgende er disse vedtakene og signalene oppsummert og i noen grad kommentert. Gjennomgangen bygger på sluttprotokollen av 16. mai og/eller statens tilbud av 11. mai for saker som ikke er omtalt i sluttprotokollen.

1. Avsetningstiltak hagebruk

Avsetningen til kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk er økt med 2 mill. kr for å styrke opplysningsvirksomheten for frukt og grønt. Med denne økningen vil bevilgningen for 2012 bli som følger:

Ordning	Budsjett 2012, mill. kr
Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk	12,0
Andre avsetningstiltak for hagebruk og potet	3,9
Sum	15,9

Sist bevilgningen til avsetningstiltak hagebruk ble endret var i 2002.

2. Finansiering av merkeordningen Nyt Norge

I sluttprotokollen av 16. mai heter det følgende: ”*For bl.a. å ivareta arbeidet med revisjon av Inn på tunet og styrke arbeidet med merkeordningene er partene enige om å øke den samlede avsetningen til KSL Matmerk med 2,5 mill. kroner til 48,5 mill. kroner. Til markedsføringen av Nyt Norge forutsettes det at næringen bidrar med tilsvarende beløp fra fondene for omsetningsavgiftene.*”

Kostnadene til markedsføring av Nyt Norge har siden 2010 blitt fordelt mellom jordbruksavtalen (40 %), Omsetningsrådet (40 %), dagligvarehandelen (10 %) og KSL Matmerks budsjett (10 %). Finansieringsplanen gjelder for perioden 2010-2014. For 2011 har Omsetningsrådet bevilget inntil 8 mill. kr fra fondene for omsetningsavgift til formålet.

I statens tilbud av 11. mai heter det videre: ”*Ordinær drift av ordningen dekkes som fellesfinansiering mellom merkebrukerne og omsetningsavgiftsmidler.*” St. prop. 133 S (2009–2010) om jordbruksoppgjøret 2010 hadde en tilsvarende formulering. Dette er nye signaler i forhold til det som Stortinget tidligere har vedtatt vedrørende finansiering av Nyt Norge og som Omsetningsrådet la til grunn da en valgte å bli med på finansieringsplanen for perioden 2010-2014. I St.prp nr. 75 (2008-2009) Om jordbruksoppgjøret 2009 heter det i kapittel 7.3.2 KSL Matmerk: ”*For å lykkes med etablering av merkeordningen [Nyt Norge, red.anm.] er det nødvendig med et bredt samarbeid mellom sentrale aktører i matbransjen, og det er behov for en ekstra innsats i forbindelse med at det nye merket skal etableres i markedet. Den løpende driften av ordningen finansieres av merkebrukere og Stiftelsen KSL Matmerk.*”

3. Finansiering av generisk markedsføring av økologiske produkter

KSL Matmerk ble ved jordbruksoppgjøret 2007 tildelt nasjonalt ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat. Fra og med 2008 har Omsetningsrådet hvert år bevilget inntil 2,5 mill. kroner fra fondene for omsetningsavgift til formålet. I Statens tilbud av 11.

mai heter det bl.a. følgende om dette: ”*Det avsettes 2 mill. kroner over KSL Matmerks bevilgning over LUF til arbeidet med generisk markedsføring i 2012. Medfinansiering fra Omsetningsrådet og egen aktivitet fra markedsaktørene legges til grunn for det markedsrettede arbeidet.*”

4. Mottaksplikt

Et partssammensatt utvalg har i rapport avgitt 17.3.11 evaluert mottaksplikten knyttet til markedsreguleringen i jordbruket. I statens tilbud av 16. mai foreslås det å følge forslagene fra flertallet i arbeidsgruppen, herunder at markedsregulator innen de enkelte sektorene (Tine, Nortura og Norske Felleskjøp) skal framlegge sine prisbetingelser rettet mot produsent for avtalepartene i forkant av jordbruksforhandlingene.

Av andre konklusjoner fra arbeidsgruppen, som er spesielt adressert til Omsetningsrådet, kan nevnes følgende: ”*Gjennomgangen av praktiseringen av mottaksplikten har vist at det er pristillegg som kun gis til medlemmer. Arbeidsgruppen vil vise til det ansvaret Omsetningsrådet har for å følge opp eget regelverk for mottaksplikt, når det gjelder likebehandling av medlemmer og andre leverandører.*”

SLF vil komme tilbake med forslag til hvordan dette kan følges opp.

Sak nr.: 39/11	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 39/11 Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2011	Saks nr. (DL): 200916033-6/510

Beskrivelse: Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2011.

Hjemmel:

Vedlegg:

Behandling i OR: SLFs forslag 25. oktober ble flyttet til 8. og 9. november med overnatting på Staur og møte og utflukt i regi av Norske Felleskjøp. Det vurderes også møte med Geno og eventuelt Tyr. SLFs forslag til møte 9. desember ble flyttet til 13. desember. Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet 2. halvår 2011:

Fredag 19. august – Telefonmøte omsetningsavgift korn

Tirsdag 8. november – onsdag 9. november – Lunsj til lunsj møte Staur gård. Møte og utflukt i regi av Norske Felleskjøp

Tirsdag 13. desember – Budsjettmøte m.m.

Sak nr.: 40/11	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 40/11 Omsetningsrådets sammensetning 2010-2013 - fratredelse av halve rådet etter to år basert på loddtrekning	Saks nr. (DL): 200901355-38/510

Beskrivelse: Omsetningsrådet ble fra 1. januar 2010 endret fra 19 til 11 medlemmer. I brev datert 21.12.2009 oppnevnte Landbruks- og matdepartementet alle medlemmene for 4 år. Halve rådet skal fratredde hvert år, første gang etter loddtrekning. Departementet ønsker at OR foretar denne loddtrekningen.

Hjemmel: Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2 og Ot.prp. nr. 47 kap, 12 ”Til ikrafttredelsesbestemmelsen”.

Vedlegg: Brev fra Landbruks- og matdepartementet 21. desember 2009
E-post fra Landbruks- og matdepartementet 26.05.2011

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Omsetningsrådet har foretatt loddtrekning for å avgjøre hvilke organisasjoner som må foreslå nye medlemmer fra 1. januar 2012.

Følgende 5 organisasjoner/institusjoner ble trukket ut:

1. Norsk Landbrukssamvirke
2. Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN)
3. KLF/NFGF/NHO/Norkorn
4. HSH/COOP NKL BA
5. Tine BA

Omsetningsrådets sammensetning 2010-2013 - fratredelse av halve rådet etter to år basert på loddtrekning

Omsetningsloven ble vedtatt endret av Stortinget 10. juni 2009 med ikrafttredelse fra 1. januar 2010. Etter endringen skal Omsetningsrådet bestå av 11 medlemmer med personlige varamedlemmer. Oppnevningen gjelder for fire år om gangen.

Halvparten av rådets medlemmer skal fratre annet hvert år. I og med at hele Omsetningsrådet er nyoppnevnt og alle medlemmer ble valgt for fire år, må halve rådet fratre etter to år basert på loddtrekning. Denne loddtrekingen avgjør hvilke organisasjoner/institusjoner som må foreslå nye medlemmer fra 1. januar 2012.

Pr. 30. mai 2011 har Omsetningsrådet følgende medlemmer:

Organisasjon/institusjon	Medlem	Varamedlem
LMD (leder)	Ottar Befring (midlertidig)	Astrid Aass
FAD (nestleder)	Vibeke Andersen	Steinar Hauge
Norges Bondelag	Nils T. Bjørke	Per Skorge
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Ann Merete Furuberg	Modulf Aukan
HSH/COOP NKL BA	Sigrid Helland	Hege Berg-Knutsen
Tine BA	Trond Reierstad	Elisabeth Morthen
Nortura SA	Sveinung Svebestad	Kari Redse Håskjold
Norske Felleskjøp	Einar Enger	Olav Håkon Ulfsnes
NNN	Kjell Mjaatvedt	Ann Elise Hildebrandt
Norsk Landbrukssamvirke	Marthe Bay Haugen	Eugen Tømte
KLF/NFGF/NHO/Norkorn	Bjørn-Ole Juul-Hansen	Gulbrand Eng

SLFs vurdering

Det er Landbruks- og matdepartementet som oppnevner rådets medlemmer/varamedlemmer etter forslag fra organisasjoner/institusjoner angitt i loven. Loven eller oppnevningbrevet fra departementet gir ingen føringer for hvem som skal foreta loddtrekingen. I e-post av 26. mai 2011 gir departementet uttrykk for at det er rådet selv som skal gjøre dette.

Da rådet består av 11 medlemmer, foreslår SLF at det trekkes ut 5 organisasjoner/institusjoner som må foreslå nye medlemmer fra 1. januar 2012.

SLF mener det er naturlig at de organisasjoner/institusjoner som trekkes ut skal foreslå både nytt medlem og varamedlem. Organisasjoner/institusjoner vil stå fritt til enten å foreslå de samme personene som innehar posisjonene i dag eller nye personer. Funksjonstiden for disse vil bli 01.01.2012 – 31.12.2015.

Sak nr.: 41/11	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>OR: 01.06.2011</i>	Tittel: 41/11 Endring av representasjon fra Norske Fellekjøp	Saks nr. (DL): 200901355-37/510

Beskrivelse: I brev av 26.05.2011 har Landbruks- og matdepartementet oppnevnt Einar Enger som fast medlem og Olav Håkon Ulfsnes som varamedlem i Omsetningsrådet. Funksjonstiden for medlemskapet er f.o.m. 26.05.2011 t.o.m. 31.12.2013. De erstatter henholdsvis Steinar Dvergsdal og Oddveig Gikling-Bjørnå.

Hjemmel: Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Vedlegg: Brev fra LMD av 26.05.2011.

Behandling i OR: Enstemmig vedtak.

Forutsetninger:

Vedtak: Saken tas til orientering

Delegerte saker i perioden 01.06.11

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
27/11	201009737-10	Vedtak om godtgjørelse for reguleringskostnader ved eksport av egg og eggprodukter 1 halvår 2010

Vedtak

Statens landbruksforvaltning godkjenner oppgaver eksport av egg og eggprodukter for 1. halvår 2010, og kr 8 476 967 kan utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg.